

[Bertel Dahlgaard.]

og derfor maa nødvendigvis Udgifterne til Forbundshæren udgøre en meget stor Del af det samlede Statsbudget. Maa jeg ikke have Lov til at sige til den højtærede Minister, at han ikke bør være saa ivrig i Tjeningen, saa han begaar den Slags Bommerter!

I den højtærede Statsministers Tale her under Finanslovbehandlingen sporede jeg en vis Fortrydelse over bl. a. min Stilling til Regeringen. Statsministeren sagde, at han ikke hos mig havde mærket noget Ønske om at skabe Tillid til den nuværende Regering. Jeg ved ikke, højtærede Statsminister, om jeg maa kvittere for denne Udtalelse ved at sige, at jeg vidste ikke, jeg havde modtaget nogen fast Ansættelse til Løsning af en saadan Opgave. Derimod har mit Parti og jeg i det forløbne Aar bidraget til Løsning af en Række betydningsfulde Opgaver. Partiet har i den Forbindelse truffet en Række Aftaler med Regeringen, og saa vidt jeg ved, er alle disse Aftaler nøje blevet overholdt fra vor Side; og jeg mindes aldrig, at de Resultater, der er fremgaaet af saadanne Aftaler, fra min eller mit Partis Side bagefter er blevet benyttet til Angreb paa eller Bebrejdelse mod Regeringen. Jeg siger dette, fordi jeg anser det for vigtigt, at Aftaler i det politiske Liv loyalt overholdes mellem dem, der træffer Aftalen; det er selve Grundvolden for et sundt politisk og parlamentarisk Liv. Men paa Omraader, hvor der ikke foreligger noget Tilsagn fra vor Side, hvor Regeringen handler ganske paa egen Haand og maaske, som det er hændt, med mindre Held, der maa man ikke vente, at Det radikale Venstre føler Forpligtelse til at undlade Kritik. Ingen, og navnlig ikke Regeringen, bør glemme, at vi herhjemme i Øjeblikket med en decideret Mindretalsregering befinder os i en parlamentarisk Situation, hvor Folketinget og dets Partier har et ganske særligt Ansvar, et Ansvar for, at det politiske Liv ikke udarter til tom Demonstration; men sandelig ogsaa et Ansvar for, at en Mindretalsregering ikke benytter Regeringsmagten til at foretage Handlinger, som Folkets Flertal misbilliger.

I saadanne Tider vokser Folketingets Ansvar og Magt, hvis Folketinget paalægger sig selv den fornødne Disciplin, og den højtærede Statsminister skulde ikke beklage dette eller ængstes for, at der skal gaa Skaar af hans egen Værdighed, hvis han erkender Magtforholdene, som de er. Det vil tværtimod kun højne ham selv og gøre det lettere for ham at skabe den Samling, som det er hans Opgave at tilvejebringe, og som Danmarks Stilling i saa høj Grad gør ønskelig,

medens omvendt gold Stædighed vil gøre Regeringen til et Urocentrum, hvorfra Splittelse udstraalet til alle Sider.

Fremsatte Udtalelser her i Tinget giver mig Anledning til atter at gøre nogle Bemærkninger om Forholdene ved vor Sydgrænse. Angaaende Nordslesvig er adskillige Talere vendt tilbage til en Omtale af Skoleordningen for Mindretallet. Det ærede Medlem Hr. Frede Nielsen er meget saarbar over for Kritik af den nye Skoleordning, der er skabt, og det er forstaaeligt; det er ham, der over for hele Socialdemokratiet har paataget sig det moralske Ansvar for, at hans Parti er gaaet med til Ophævelsen af Jacob Appels frisindede Skoleordning af 1920. Derved er Socialdemokratiet af øjeblikkelige opportunistiske Grunde ført ud i noget, som vi har Grund til og Ret til dybt at beklage. Men det er ikke den, der har forladt, hvad vi hidtil stod enige om, der kan kræve Tavshed i Sagen.

Det ærede Medlem Hr. Frede Nielsen paakaldte i denne Forbindelse nationale Hensyn: vi maa ikke kritisere den nye Ordning, for at Tyskerne ikke skal benytte det. Det ærede Medlem maa ikke vende Tingene paa Hovedet! Det er os, der ud fra danske nationale Interesser har modsat os denne Ordning. Det er dem, der har gennemført denne Ordning, der giver Tyskerne Argumenter i Hænde, som de aldrig burde have haft. Men man kan ikke binde vor Mund, saa vi tier med, hvad der er Danmarks Interesse paa lang Sigt, og jeg skal sige, hvad hvad vi mener dette er.

Det er for os en ufravigelig Grundsætning, at et nationalt Mindretal skal have fri Adgang til at dyrke sine kulturelle Interesser i Skole og Kirke, naar det sker under fuld Loyalitet over for den Stat, Mindretallet tilhører. Enhver Handling, der søger at lægge Hindringer i Vejen herfor, betragter vi ikke som værende i Danmarks Interesse, men som en Forringelse af den Styrke, dansk Kultur besidder i sit Forhold til Tyskland. Deraf følger, at der enten som i 1920-Ordningen maa gives Adgang baade til Afdelinger for Mindretallet inden for Kommuneskolen og til Friskoler, eller ogsaa maa der, naar man nu lukker de kommunale Afdelinger, som man har gjort det, gives Mindretallet økonomisk Ligestilling, hvis det ønsker at sætte sine Børn i Friskolerne. Men ønsker man dette sidste, som man jo nu har tilstræbt, opnaar man kun een Ting, nemlig at indkapsle Mindretallet paa en Maade, der i langt højere Grad vil skærpe de nationale Modsætninger, og som derfor vil virke skadeligt i de kommende Tider.